

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, gegužės (May) 26 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 21 (243)

PRISIMINSIME LAIKUS IR NUOTAIKAS LIETUVOJE!

Muz. Juozo Kreivėno vadovaujamas mišrus Cicero lietuvių choras dainuos š. m. birželio mėn. 5 d. Cicero lasiečių ruošiamoje gegužinėje, Bučio darže.

Kaip tatai suderinti?

Nežiūrint šalto karo tarp USA ir Sovietų Sąjungos, diplomatiniai santykiai tarpe tų valstybių niekad nebuvo nutrukę. Tačiau, stebint iš šalies tuos santykius, gausiai keistas vaizdas.

Amerikoje Sovietų diplomatai yra traktuojami kaip ir kitų, demokratiškas valstybių, diplomatai. Jie gali laisvai judėti, veikti ir pilnai atstovauti savo krašto ir savo piliečių reikalus.

Tuo tarpu, Sovietų Sąjungoje Amerikos diplomatai yra faktiškai internuoti ir neturi daugiau teisių, kaip Sovietų Sąjungos piliečiai.

Ar atlieka USA diplomatai savo pareigas?

Viena svarbiausių pareigų — savo piliečių interesų apsaugojimo USA diplomatai neatlieka.

Visiems yra žinoma, kad dešimtys tūkstančių USA piliečių vaikų, žmonių ir kitų artimiausių giminių yra už geležinės uždangos. Tačiau, Amerikos piliečiai, gyvenant Amerikoje, neturi galimybių savo vaikų parsivežti pas save. — Maža to, niekas negarantuoja tų mažamečių saugumo, nei laisvės.

Kitas reikalas su apsilankymo vizomis. Kur matyti, kad nekariaujanti valstybė neįsileistų svetimos valstybės spaudos atstovų? Tačiau jau vienuoliktą metą, kai nė vienam amerikiečių žurnalistas (išskyrus Bimbą) nebuvo duotas leidimas įvažiuoti į pavergtąsias Pabaltijos valstybes. Amerikiečiai yra apsilankę ir dabar dar lankosi Maskvoje, Varšuvoje ir kitose komunistinių valstybių sostinėse, tad kodėl jiems nėra leidžiama apsilankyti Vilniuje, Kaune, Rygoje ar Taline? Atrodo, turėtų būti aišku kiekvienam, kuris sveikiai galvoja, kad Sovietai bijo mūsų miestų parodyti amerikiečiams. Kodėl? Dėl to, kad jie nėra tikri, kad jiems pavyks apsaugoti amerikiečių ausis nuo pavergtų tautų skundo ir aimanų. Jeigu draugas Bimba turėtų bent kiek žmoniškumo, jis papasakotų, kokios nuotaikos ir kokie klausimai jį užplūdo Kauno Valstybiniame teatre. Tačiau jis to niekad nepadarė, nes jis žino tik vieną tiesą — Maskvos padiktuota!

Nežiūrint visos eilės Amerikos interesų ir pretenzijų pažeidimo, Amerika traktuoja Sovietų Sąjungą, kaip ir kitas valstybes. Dar dau-

giau, ji pripažino jai "didžiojo" privilegijas ir jai suteikė "veto" teisę.

Esant tokiai padėčiai, ar galima tikėtis ko gero iš keturių didžiųjų konferencijų? Aisku, kad ir ši pasibaigs, kaip ir ankstesnės, dar kartą sudariusi galimybės Sovietams parodyti "geros valios, taikos ir sugyvenimo siekimus". Tad kam gaišti laiką ir gaudinti nuotaikas savo krašto piliečiams?

Reikia manyti, kad Amerika šito ryžosi prašoma ir verčiama savo sąjungininkų.

Be abejo, su sąjungininkais reikia skaitytis, tačiau, kiekvienos šalies vyriausybė pirmą eilę privalo klausyti savo piliečių balso ir pageidavimų. Nuo Washingtono ir Linkolno laikų, Amerikos kertiniu akmeniu, jos tvirtovė, buvo ir yra, laisvė visiems! Tad kaip suprasti, kad Amerika, kovojusi už kitų tautų laisvę, leidžia savo piliečių vaikams merdėti Sovietų kalėjimuose ar vergų stovyklose??

Mūsų veiksniai, užuot gaisrą laiką tarpusavio rietenoms, surinkę faktus ir patiekę juos netik Amerikos vyriausybei, bet ir platiesiems amerikiečių sluogsniams, straipsnių, paskaitų ar pranešimų formoje.

Vyt. Staneika.

Okupuotoje Lietuvoje

— Šakių rajono Lenino vardo kolūkio kiauulių fermos vedėju yra P. Lingys. Ir turtingasis Zanavykijos kampas pavadintas Lenino vardu.

— Panevėžio rajono Paežerio kolūkio pirmininku yra J. Zabielavičius.

— Be vėlesnės kartos poetų, kaip E. Matuzevičius, Vytautas Sirijos Gira, Reimeris ir kiti, nors pretenduoja į žymiuosius, bet vis nemoka prisitaikinti ir juos užstelia visa eilė jaunųjų, jau bolševikų išperėtų: A. Jonynas, J. Sadūnas — Vilnius, A. Mitrulevičius — Balbieriškis, A. Gurskis — Ramyga, J. Andriuskevičius, P. Širvy — Vilnius, J. Lapašinskas — Kaunas, J. Kalvaitis — Mariampolė, J. Macevičius — Kaunas, K. Kubilinskas — Vilnius, A. Žaltauskaitė — Kaunas, Br. Mac-

kevičius, V. Giedra, Just. Marcinkevičius, A. Baltakis, V. Rudokas, J. Sadūnas, V. Šulcaitė, J. Lilytė, T. Rostovaitė. Vilniaus jaunųjų rašytojų sekcijos pirmininku yra — Br. Mackevičius ir Kauno — El. Selionis. Literatūrinis judėjimas didelis, kai tuo auklėjamas jaunimas komunistinė dvasioj. Tai tas daugiausia eina per kolchozus, o mokyklose dar pridedami vaidintojų būreliai ir ansambliai.

— Valstybinės grožinės literatūros leidyklos vyriausiasis redaktorius — direktorius, kaip anksčiau buvo minėta, yra J. Torna, vyresnieji redaktoriai: Aleksandras Žirguly, Domininkas Urbas, V. Bložė, J. Stukas. Be to, dar dirba Eugenijus Matuzevičius, Aleksandras Churginas ir kiti, einą skyrių direktorių bei bendradarbių pareigas. Šiuo metu leidykla pasiūvusi duoti jaunų rašytojų, jau bolševikų išaugintų — prozą ir lyriką, svarbiausia, verstinių veikalų.

— Kauno muzikinis dramos teatras neseniai turėjo premjerą Augustino Griciaus IV veiksmų 5 paveikslų dramą "Karšta vasara". Režisūra — H. Vancevičiaus, dekoracijos — J. Jankaus. Atliko: J. Laucius, K. Jurašūnas, L. Norėika, A. Voščinas, R. Tumpa, K. Genys, A. Mackevičius, I. Petrikas, A. Macevičienė, M. Rastekaitė, B. Raubaitė, A. Vainiūnaitė, D. Grinkevičiūtė. Kaip matome, dalis aktorių senųjų ir kiti — nauji. Premjera neturėjo pasisekimo.

— Kauno Šaričių bažnyčioje įrengtas maisto prekių sandėlis, Studentų bažnyčioje — popieriaus sandėlis, Priskėlimo bažnyčioje — radijo aparatų fabrikas. Kitose bažnyčiose įrengti mažesni sandėliai ir šiaip parengimų salės. — Laikomos ir pamaldos, tai daugiausia — zakrostijose.

— Maisto prekių ministru yra žydas Elijas Sarin, pasivadinęs Bolševičiumi. Raudonojo Kryžiaus d-jos pirmininku yra žydas gyd. V. Brigmanas.

— Šakietė Tatjana Jančaitytė, dar anais laikais buvo žymi komunistė, buvusi Kauno srities komunistų partijos sekretorė, mokosi aukštojo partijos mokykloje Maskvoje. Taip pat ir atstovė Aukšč. Soviete.

— Vilniaus universiteto rektoriumi yra prof. Teofilis Bučas.

PAMINKLAS KOMUNIZMO AUKOMS

Šiais metais sueina penkiolika metų, kai Sovietų Sąjunga, okupavusi Lietuvą, joje įvedė komunistinį režimą ir pradėjo krašto sovietizaciją ir gyventojų naikinimą. Tuo pačiu metu be atvangos laisvam pasauliui komunistų yra skelbiama, kad Lietuva tik sovietinėje sistemoje yra pasiekusi savo kultūrinio ir ekonominio gerbūvio suklestėjimo. Ypač tai bandoma užakcentuoti šiais metais, išleidžiant Lietuvoje net specialius metraščius 15-kos metų Lietuvos "išlaisvinimui" paminėti.

Kad komunistų linksniuojamas ir žadamas gerbūvis reiškia tik vergiją, dvasinį ir mažiaginį skurdą, bei gyventojų naikinimą, laisvajam pasauliui privalome liudyti mes, laisvieji. Mes, kurie stebėjome Lietuvos okupacijos eigą, riedančius su suimtaisiais į Sibiro taigas ešalonus ir komunistų genocidinius aktus Rainiuose, Panevėžyje, Pravieniškiose, Biržuose ir kitur.

Lietuvių buv. Politinių Kalinių Sąjunga Čikagoje imasi didelio darbo: ji yra pasiryžusi dar šiais metais išleisti pirmosios bolševikų okupacijos dokumentus. — Jie telpa Jono Rimašausko paruoštoje knygoje "SOVIETINIS GENOCIDAS LIETUVOJE". Tai daugiau 500 pusl. darbas, kuriame įvardinama iki 5000 asmenų: nužudyti, deportuoti, mokytojai, kariškiai, gydytojai ir kitų profesijų asmenys. Pateikiama kelios dešimtys autentiškų liudinių parodymų apie okupantų įvykdytus areštus, kalinimus, tardymus, deportaciją ir civilių bei kalinių žudymą. Taip pat talpinama iki 200 fotostatinių dokumentų ir foto nuotraukų. Auto-

rius, kaip Lietuvos Rezistencijos buv. Politinių Kalinių Sąjungos Tautinės Martirologijos skyriaus vedėjas, šiam darbui medžiagą rinko nuo 1946 metų. Žinių surinkime jam talkino keletas tūkstančių asmenų.

Knygai specialų įvadą parašė Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas Leonardas Šmutis.

Tokio leidinio išleidimas (gerame popieriuje ir kietais viršeliais) kainuoja apie 7000 dolerių. Todėl prašome visų lietuvių talpon: tapkite "Sovietinis Genocidas Lietuvoje" knygos prenumeratoriais. Paprasta prenumerata kainuoja 5,— dol. ir garbės pren. — 10,— dolerių ir daugiau. Atspausa knyga pas platintojus kainuos 7— dol.

Susidaręs didesnis prenumeratorių skaičius įgalins mus panašaus turinio leidinį išleisti ir anglų kalboje, nes gautas pelnas bus skiriamas antikomunistinei akcijai.

15-kos metų Lietuvos okupacijos sukaktuvių proga prašome paremti mūsų pastangas. Tuo prisidėsite prie amžinojo paminklo pastatymo raudonojo teroro aukoms! Padėkite demaskuoti kruviną komunistų darbą!

Prenumeratoriai bus skelbiami spaudoje. Jei nesusidarys didesnių kliūčių, knyga pasirodys rugsėjo — spalio mėn.

Prenumeratos užsakymus ir mokesčių siūsti Lietuvių buv. Politinių Kalinių Sąjungos Čikagoje Valdybos išdinininkui šiuo adresu: Mr. Juozas Žičkus, 6357 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill.

LbPK S-gos
Chicagoje Valdyba

IŠ VISO PASAULIO

Sov. Sąjunga bando gerinti santykius su Jugoslavija.

Tam tikslui šią savaitę į Jugoslaviją vyks Sov. Sąjungos min. pir. Bulganinas ir partijos sekr. Kruščiovas.

Sov. Sąjunga bandys organizuoti neutralių valstybių juostą tarp rytų ir Vakarų.

Šią mintį, vakariečių diplomatai mano, sovietai kelsią keturių didžiųjų konferencijoj. Tą juostą sudarytų Suomija, Švedija, suvienyta neutrali Vokietija, Austrija ir Jugoslavija. JAV valst. departamentas tokiam planui nenori pritarti, tačiau, prez. Eisenhoweris pareiškė, kad ginkluotos neutralios valstybės, kaip pav. Šveicarija, nėra pavojingos taikai, todėl ir numatoma neutralių, bet ginkluotų valstybių juosta per Europą galėtų būti priimta. Tačiau, JAV norėtų, kad ir dabartiniai sovietų satelitai taptų savarankiškomis neutraliomis valstybėmis. Tą klausimą prez. Eisenhoweris numato kelti būsimoje keturių didžiųjų konferencijoje. Sovietų spauda šį ketinimą vadina konferencijos sabotavimu.

Susirūpinata sovietų karo aviacijos išaugimu.

Po gegužės 1 d. parodo Maskvoje, kur pirmą kartą pasirodė nauji didieji sovietų bombonešiai, pilnai pajėgūs pasiekti Amerikos žemyną, JAV kariuose sluoksniuose kilo susirūpinimas. Kai kas spėlioja, kad sovietai jau pralenkę amerikiečius ir karo aviacijos srityje.

Argentinoje atskirta katalikų bažnyčia nuo valstybės.

Argentinos kongresas pakeitė konstituciją ta prasme, kad katalikų bažnyčia yra atskiriama nuo valstybės, t. y. jai atimama iki šiol turėtos išimtinės teisės.

Mc Carthy siūlo jėga laisvinti amerikiečių lakūnus.

Mc Carthy pasiuntė prezidentui laišką, kuriame jis kritikuoja prezidento politiką, ypač jo susirašijimą su maršalu Žukovu ir nepakankamas pastangas išlaisvinti kom. Kinijoj laikomos belaisvių. Mc Carthy siūlo panaudoti tam net karines jėgas, kuriose ir jis pats norėtų dalyvauti, jeigu taikiomis priemonėmis nepavyktų to pasiekti.

Anglijoje šią savaitę vyksta parlamento rinkimai.

Visos viešosios nuomonės tyrinėjimo įstaigos spėja, kad rinkimus lengvai laimės konservatoriai. Paskutiniu laiku žymiai pagerėjęs Anglijos ūkis ir Edeno išvystyta taikos su sovietais ieškojimo akcija, konservatoriams laimį daug naujų rinkikų.

Birželio 20—26 d. d. šaukiamas

Jungtinių tautų suvažiavimas San Francisco mieste, paminėti Jungtinių tautų įsikūrimo dešimtmeč.

Amžiai slenką slėgdami,

Mes per amžius žengdami

Buvom, būsime laisvi!...

Balys Sruoga.

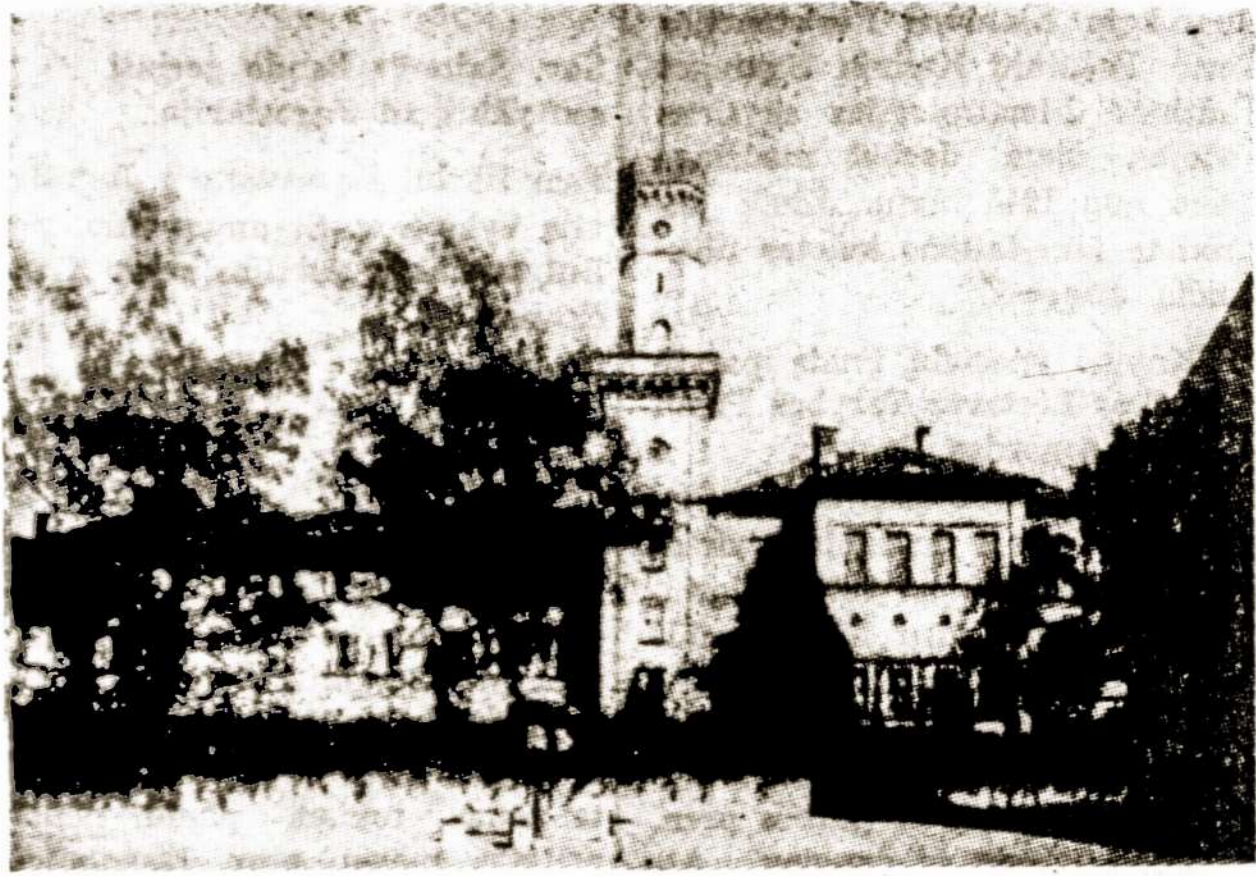
MOKYTOJŲ IŠLEISTUVĖS

Pasibaigus mokslo metams prieš Velykas, mokytojų personale įvyko didesnių pasikeitimų. Iš Mokytojų Tarybos sąstato išstojo mokytojas Jonas Jurkaitis, dėstęs evangelikų tikybą ir kitus dalykus, mokytojas Vaclovas Snarskis, dirbęs gimnazijos paruošiamosiose klasėse, mokytojas studijų asesorius Mersinger, dėstęs vokiečių kalbą ir literatūrą augštesnėse klasėse. Atšauktas iš Gimnazijos kapelionas kun. dr. L. Gronis, dėstęs katalikų tikybą ir ejęs vicedirektoriaus pareigas. Už mėnesio laiko ruošia si pasitraukti ir mokytojas Petkevičius, dėstęs gimnazijoje ketletą metų gamtos mokslus.

Linksmoji išleistuvių dalis užsitęsė iki vėlyvos nakties.

Abiturientų išleidžiamasis aktas

Aktas įvyko Gimnazijos saleje balandžio mėn. 18 d. Akte dalyvavo Krašto Valdybos Pirmininkas Pr. Zundė, visi mokytojai bei gimnazijos mokiniai. Aktą atidarė Gimnazijos direktorius d-ras Literis, pranešdamas, kad Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba savo posėdyje nutarė išduoti brandos atestatus šiems abiturientams: Alfonsui Brinkui, Valteriui Kiaupai, Vidmantui Raišui ir Lidijai Zandovaitėi. Po to direktorius įteikė abiturientams atestatus.

Hüttenfeldo Apylinkės valdyba iš surinktų iš mokytojų aukų, trečią Velykų dieną surošė išvykstantiems mokytojams išleistuves, kurioms dalyvavo mokytojai su šeimomis. Apylinkės V-bos pirm. vyr. gimn. mokytojas S. Antanaitis savo kalboje apibūdino pasitraukiančių mokytojų tarnybos eigą ir charakterizavo jų pedagoginį darbą. Mokytojas Jonas Jurkaitis, klaipėdielis, yra baigęs Tauragės Mokytojų Seminariją ir devynis metus dirbęs tremties augštesnėse mokyklose. Vasario 16 G-joje išbuvo virš trijų metų. Prieš tai ilgus metus mokytojavo Lietuvos pradžios mokyklose ir turi jau apie 25 metus pedagoginio darbo praktikos. Jo asmenyje gimnazija nuostoja griežto ir kritiško mokytojo, o mokiniai evangelikai — savo dvasios vadovo ir "Jaunimo ratelio" globėjo.

V. Snarskis yra baigęs Ukmergės Mokytojų Seminariją. Dirbo penkis metus Diepholzo pradžios mokykloje ir Gimnazijos paruošiamosiose klasėse. V. Krašto V-bos ir Kuratorijos nutarimu panaikinus Gimnazijoje paruošiamąsias klases, V. Snarskis neteko Gimnazijoje darbo.

Kun. d-ras Gronis, tik vėnieius metus dirbęs Gimnazijoje, savo pamokslais ir darbu labai sustiprino katalikų moksleivių religinius įsitikinimus. Išvykstantiems mokytojams Krašto Valdybos ir Gimnazijos vardu buvo įteiktos dovanos — tautinės juostos.

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

Gimnazijos VIII klasė š. m. balandžio 16 d. surengė abiturientams išleistuves. Išleistuvės dalyvavo Gimnazijos direktorius dr. Literis, Krašto V-bos pirmininkas Pr. Zundė, Kr. V-bos narys J. Glemža, Gimnazijos mokytojai, VIII kl. mokiniai ir svečiai.

IX-tosios, abiturientų, klasės auklėtojas, mokytojas Natkevičius, mokytojas S. Antanaitis ir mokytojas Jurkaitis savo kalbose išreiškė pasigėrėjimą abiturientų pasiektais rezultatais, sveikino su brandos atestatu įsigijimu ir priminė jiems jų pareigas — dirbti ir pasisvesti į tautą. Visi keturi abiturientai yra jau priimti į Bonnos universitetą: Kiaupa ir Raišys į Ekonomijos fakultetą, Brinkis ir Zandovaitė — į Filosofijos fakultetą. Brinkis pasirinko studijuoti anglistiką, o Zandovaitė — germanistiką.

VIII kl. seniūnas Jonutis pasveikino abiturientus, aštuntosios klasės vardu ir įteikė kiekvienam po gėlių puokštę. Brinkis abiturientų vardu padėkojo už sveikinimus ir linkėjimus, pažymėdamas, kad jie stengsis ir ateityje įvykdyti jiems nurodytas pareigas.

Gimnazijos direktorius savo kalboje abiturientams palietė Lietuvos politinę situaciją ir per mažą Vakarų valstybių rūpinimąsi mažųjų tautų likimu. Baigdamas direktorius linkėjo abiturientams siekti ir toliau mokslo ir pasireikėti ti kūryboje.

Toliau į abiturientus žodį tarė Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė. Savo kalboje Zundė priminė, kad spartietės motinos, išleisdamos savo sūnus į kovą, linkėdavo grįžti iš kovos lauką gyvimi tik laimėtojais. Vasario 16 Gimnazija tam tikra prasme esanti irgi motina, kuri ruošia savo globotinius gyvenimo kovai, o drauge ir kovai už mūsų tautos egzistenciją. Šiais sunkiais laikais išleidžiant naują būrį jaunuolių į gyvenimą, dera ir jiems linkėti, kad jie grįžtų iš tos kovos tik laimėtojais. Gimnazijai būtų didžiausia gėda, jei kuris jos vaikų dezertyruotų iš kovos lauko, išduotų mūsų tautos idealus, už Judėdavo grašius neiegti kitiems dievams tarnauti. Tokių vaikų Lietuva išskėstomis rankomis tikrai nelauksianti. Savo žodį Zundė baigė linkėjimu, kad, nežūrint su kokiais sunkumais gyvenime tektų susidurti, Vasario 16 Gimnazijos abiturientai visada liktų gerais lietuviais ir nenuilstamais, nepalaužiamais kovotojais už Lietuvos laisvę.

IX klasės auklėtojas mokytojas Natkevičius priminė apie bręstantį naujo gyvenimo laikotarpį, kuriame jaunoji karta turėsianti suvaidinti didelį vaidmenį. Vyr. gimn. mokytojas S. Antanaitis Hüttenfeldo lietuvių Bendruomenės vardu sveikino abiturientus, po ilgų mokymosi metų pagaliau pasiekusius savo tikslą. Kalbėtojas pareiškė visuomenės lūkestį, kad abiturientai, kaip naujoji inteligentų karta, sukels naujo ritmo, stagnacijos perIODą pergyvenančioje lietuviškoje tremties visuomenėje.

VIII klasės vardu sveikino klasės seniūnas Jonutis. Kun. A. Keleris, Lietuvių Evangelikų — liuteronų Tremties Bažnyčios Senjoras, negalėdamas asmeniškai akte dalyvauti, atslūntė tokio turinio sveikinimą: "Negalėdamas dalyvauti gimnazijos iškilmingoje valandoje, siunčiu savo nuoširdžiausius sveikinimus gimnazijai ir abiturientams. Tai gražus darbo vaisiai. Su dideliu pasiaukojimu iš gimnazijos vadovybės, mokytojų ir auklėtojų pusės, išleidžiamas šis abiturientų būrelis. Sveikindamas abiturientus, linkiu jiems, pasisėmus mokslo žinių, neužmiršti savo žmonių, nes tik jų pagalba jie galės šią garbingą gimnaziją baigti. Tikimės, kad jie pateisins į juos dedamas lietuviškos visuomenės viltis ir sa-

MANO PARAPIJA

Ir vėl gamta sužaliavo; žalumai pasipuošė ir manasis Cicero miestas, jau du pavasarius savais žiedais nežavėjęs mano akių. Bet dabar jis, sutikęs savo sūnų palaidūną, pilna krūtine pučia pavasarišką tvaiką, atmiešą besiskleidžiančių žiedų kvėpėjimu.

Taip, pavasaris atėjo ir į lietuvišką Cicero padangę ir, donelėtiškai tariant — saulelė atkorpama pradeda budinti tautiečius po šalto žiemos speigū. Matosi daugiau judrumo gatvėse, daržuose; girdisi daugiau jaunųjų klegesio, ypač vakarais, mėnuliui užtekėjus.

Gera vėl vaikščioti žaliomis gatvėmis Cicero mieste, kurį būtų galima pavadinti antrąja savo tėviške. Juk čia tiek daug lietuviškų galvų ir karčių, kad kartais užsimastę gali pasijusti kur nors Sančiuose beesantis. Tikrai, čia nelengva pataikyti į ne savo tautiečio karčiamą arba aliūnišką — valerijono lašų parduotuvę, kuomet pirmieji šios vietovės lietuviai pasigirti nebegali.

Tą gali patvirtinti ir apie pusšimtį metų čia išgyvenęs Petras Taurasas, anksčiau turėjęs kovoti dėl lietuviškų teisių buvusiose keliuose Cicero karčiamose. Sako, susirinkdavome būrį iš "krajaus" atvykusių lietuvių, nuidovome į italų "valdomą" karčiamą ir ten juos nukariaudavome. Kitą vakarą, mūsiškiai jau ten įsistiprinę, stengdavosi atremti anų užpuolimus ir taip karas tęsdavosi be paliovos.

Taip, patrijotai buvo anų dienų Cicero lietuviai, jie apie savo paliktą kraštą ir karčiamose ir sapnuose prisimindavo, — pasakoja tas pats Petras. Jie čia tuojau sunkiai uždirbtu skatiku bažnyčią ir mokyklą pradėjo statyti, kad galėtų lietuviškai Dievą garbinti, o jų vaikai gražiausios pasaulyje kalbos mokytis. Dabar, sako, iš "krajaus" visi inteligentai atvažiavote ir savo kalbą greičiau užmiršate, negu svetimą išmokstate.

Tačiau pirmiesiems Cicero lietuviams ateiviams savoji kalba buvo svarbesnė už valgi ar net

vo jėgas pašvęs mūsų brangios Tėvynės Lietuvos atvadavimui". Abiturientų vardu kreipėsi abiturientas Brinkis šiais padėkos žodžiais:

"Mes labai dėjuojame, kad galėjome Vasario 16 Gimnaziją lankyti ir baigti. Čia, jaukiuoje lietuviškoje aplinkoje, praleidome daug gražių valandų. Jis mes visuomet mielai prisiminsime.

Gyvename ypatingu laiku. Mūsų tėvynė yra pavergta ir reikalauja išvadavimo iš priešų žiaurios vergovės. Didiems darbams esame visai paruošti ir užgrūdinti. Tėvynės meile, darbštumu, ištikimybėje, pasiryžimu aukotis dėl tautos reikalų niekas mūsų nepalens.

Nuoširdžiai dėkoju gerb. ponams mokytojams už įdėtą darbą mus auklėjant ir mokant. Jūsų pastangos nenuėmė veltui. Jūsų mintis ir idealus palaikysime savo širdyse ir stengsimės juos įgyvendinti. Aš taip pat dėkoju Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdybai už įdėtą darbą gimnazijoje ir rūpinimą jai.

Mes esame ypatingai dėkingi mūsų globėjams. Tik jų dideliu pasišventimu ir dosnumu galėjome įsigyti brandos atestatus. Jie, mūsų visai nepažindami, aukėjo reguliariai mėnesis po mėnesio sunkiai uždirbtus pinigus. Tai jie darė iš tėvynės meilės. Mes, kuriems buvo parodyta tiek daug geros valios, ryžtingo pasiaukojimo, stengsimės sąžiningai savo pareigas atlikti ir sieksime visomis jėgomis, kaip sunkios sąlygos bebūtų, mokslo. — Savo tautos ir tėvynės neapvilisime".

Akto pabaigoje direktorius apdovanojo visų klasių pirmuosius mokinius neseniai išleistomis knygomis. Dovanas gavo: Ona Valaitė, I kl.; Zita Balandytė, II kl.; Irma Stanaitytė, III kl.; Marina Auderytė, IV kl.; Edmundas Vasiliauskas, V kl.; Renata Lipertaitė, VI kl.; Vingaudas Damionaitis, VII kl. ir Teresė Sakalauskaitė, VIII kl.

religiją. Prisimena viena, savo gyvenimą čia praleidusi, lietuvė, prieš kelis metus į Kazimierines jau iškeliavusi. Ji net numirti ramiai negalėjo, girdėdama, jog Dievo žodis vienu pamaldų metu yra pradžioje skaitomas svetima, o tik po to — sava kalba. Susitikusi dvasiškai, ši moteris (tegu Augščiausias jai suteikia amžiną ramybę) jausmingai aiškino, jog čia yra lietuvių bažnyčia ir sava kalba turi būti labiau gerbiama.

Iš tiesų, anų dienų Cicero lietuviai inėšė nemažą duoklę į čionykštį lietuviškąjį veikimą: tą liūdija graži bažnyčia, mokykla ir daugybė organizacijų bei draugijų. Ten susirinkdami jie ugde meilę savo tėviškei, jų gimtėsiems laukams. Bet dabar neretas iš jų tarpo yra išsiskyręs ir į Kazimierines ar Tautines išvežtas ir kas savaitę vis po vieną, antrą likusieji sava asara ten palydi. Nesuklydo tas kalbėtojas, kuris pareiškė, jog didžiausia lietuvišybė tvirtovė po kiek laiko liks... Kazimierinės. — Tą gali patvirtinti Petkus ir Vasaitis su Butkumi, suteikdami, anot radijo pranešėjų, gražų paskutinį patarnavimą...

Einu aną vakarą biznio gatve — 14 St. ir dairausi į šalimais stovinčius pastatus. Čia turime garsumą Lietuvos žydą, kurio trečios kartos vaikai puikiai lietuviškai kalba, kadangi jis daugiausia verčiasi iš lietuvių pirkėjų ir daro iš to biznį. Taip pat matome ir tokių lietuvių, kurie kaip tik to paties biznio sumetimais jau pirmos kartos atstovams liepė lietuviškai nekalbėti.

Čia stovi ir žymi Liuosybės svetainė, visokių Rožės, Našlių—Našliukių klubų prieglobstis. J. Švedo kino teatras, dr. V. Kauno naujas pastatas, kuriam jis priimdinėdavo savo pacientus, dar nenorinčius prašyti Petkaus patarnavimo. Beje, šiuo metu jis ten yra palikęs savo įpėdinį, pats išvykęs atlikti prievolę Dedei Samui.

Ir visur, kur tik bežiūrėsi — matai lietuviškas biznio ar kitas lietuviškas įstaigas: jeigu ką nors skauda — lietuvių gydytojai ar dantistai išgydys ir prirašytus vaistus tautiečiai "drugštoriuose" sumaišys, jeigu išalkęs ar ištroškęs — lietuviškos maisto krautuvės, valgyklos bei karčiamos papenės ir pagirdys, jei turi per daug pinigų, arba jų neturi — tai mūsiškiai jų paskolins ar globoti paims. Taip pat — jei susitęsęs — išvalys, suplyšęs — susiūs, dvasiniai sutįęs — pastiprins, na, o jeigu akis užmerkęs — į ažuolinį karštą įdės ir t. t.

Taip, tai tokia yra mano lietuviška parapija, trumpais sakniais nubrėžus. Ji gyvavo, gyvuoja ir, atrodo, gyvuos, kol tik liks kiek nors lietuviškų galvų. Gal tik keičiantis gyvenimo sąlygomis, keisis žmonių galvojimas ir meilė toli palikusiam tautos kamienui, bet lietuviškos širdys, dar amžinai nesustojusios, plaks gimtosios žemės ritmu.

Zalias ir margas yra sužaliavęs Cicero miestas su visais jo lietuviškais gyventojais...

Edvardas Šulaitis.

—OxO—

LABAI PRAŠAU NEDEGINTI...

Spaudoje randame vis daugiau ir daugiau žinių apie istorinės medžiagos sunaikinimus. Seniau vienas laikraštis paskelbė, kaip vieno žymiausių veikėjų archyvas buvo perduotas makulatūrai, kitas — kaip vienas asmuo, besikraustydamas spaudą paliko jėloje, kaip kitas didelį laikraščių rinkinį sudegino... Be to, daugelis veikėjų žodžių papasakojo, kaip sunaikinti organizacijų archyvai, knygnai ir kita brangi istorinė medžiaga.

Labai prašau, jokiū būdu ne naikinti istorinės medžiagos. Naikinant daromas didelis nusikalstamas darbas prieš tautą, jos mokslą, jos kultūrą. Kiekvieną archyvinį lapelį, kiekvieną knygą ar laikraštį, ir kiekvieną muziejinį dalykėlį — slūskite Pasaulio Lietuvių Archyvui, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Illinois, USA.

Vincentas Liulevičius, P. LA. Direktorius.

Kultūrinės AKTUALIJOS

— Lietuviai selezėčiai Italijoje išleido Vasario 16-sios gimnazijos Vokietijoje mokytojas S. Antanaitis knygą "Archimėdas", kuri darys graikų mokslininkas", kurioje iškeliami didžiojo mokslininko gyvenimas ir darbai. Knyga skiriama mokykliniam jaunimui, bet tinka ir visiems. Knyga 184 pusl., gausiai brėžiniuota ir paveiksluota.

— Praeitų metų žurnalo "Aidų" premija skirta už mokslinį veikalą, teko žymiam mokslininkui istorikui prof. dr. Zenonui Ivinskui, už veikalą "Vyskupas Merkulis Giedraitis ir jo laikų Lietuva". Mecenatas premijos 500 dolerių yra žymus Amerikos lietuvių kultūrininkas ir veikėjas prel. Pranas Jūras. Veikalas dar rankraštis ir turės apie 800 pusl. Išeis rudenį. Jury komisiją sudarė: istorikas dr. A. Kučas, A. Vaičiūlaitis, A. Bendorius, tėvas L. Andriekus ir V. Čiūnaitis.

— Keramikė Aleksandra Kašubienė su savo 3 keramikos darbais dalyvauja tapybos ir skulptūros parodoje Young American Art Association Riverside muziejuje New Yorke. Dalyvauja 33 dailininkai, be minimos A. Kašubienės dar dalyvauja ir kita lietuvaitė M. Kairiūkštė — Balkienė su 2 skulptūros darbais. Ši dalyvauja dar pirmą kartą parodoje. Paroda atidaryta gegužės 1 d. ir tęsis iki gegužės 22 d.

— Gerai nusisekusi dail. Kazio Žoromskio tapybos paroda, kurioje buvo išstatyta apie šimtas darbų, žinoma, ne visi, kai dailininkas patalpose sutalpinti negalėjo, tai rudenį numato surengti miesto centre tapybos parodą, bet jau naujus ir naujausius darbus.

Algirdas Gustaitis, išvyko į Californiją, tikslu iširti vietoje įsikūrimo galimybes.

Gen. St. Raštikio atsiminimai

Jau įpusėti surinkti. Pirmoji jo atsiminimų dalis išeis šią vasarą, gi antrąji dalis — 1955 metų pabaigoje. Abi dalys turės po virš 400 pusl. ir bus gausiai iliustruotos. Jau yra ir nemaža užsisakusiųjų šiuos atsiminimus iš anksto. Leidžia "Lietuvių Dienų" leidėjas A. F. Skirius.

Muziko Juozo Kreivėno

vadovaujamas Cicero mišrus choras dainuos Cicero lasiečių ruošiamoje gegužinėje, kuri įvyks birželio 5 d. Bučo sode. Muz. J. Kreivėno choras yra garsus savo meistrišku išpildymu lietuvių liaudies ir Lietuvos partizanų dainų.

Dr. Irena Kurienė,

tremtinė, vaikų ligų specialistė, besiverčianti vaikų ligų praktika Čikagoje, Marquette Parko rajone, neseniai buvo pakviesta klinikinio instruktoriaumi į Chicagos Medical School, dėstyti vaikų ligas.

Tai pirmoji lietuvė, bet kada pakviesta į Čikagos medicinos mokyklą mokomąjį personalą. Iki šiol nei vietiniai, Amerikoje gimę lietuviai, nei kitų tautybių tremtiniai, to atsilygijimo nesulaukė. Garbė lietuviams!

Brighton Parko

Lituanistinės klasės mokslo metų aktas įvyksta birželio 5 d. parapijos saleje. Pradžia 3 val. po pietų. Bus ir programa. Rengia tėvų komitetas, kuriam vadovauja — I. Vakselis.

— Žymioji Vokietijoje — Freiburge Herderio leidykla išleidžia vokiečių kalba prof. dr. Antaro Maceinos veikalą "Das Geheimnis der Boshheit" (Tyrumo paslaptis).

— Viena pirmųjų scenos vaidintojų — aktorius Čikagoje yra Petronėlė Petravičiūtė — Millerienė, kuri mini savo scenos darbo 40 metų sukaktį. Kilimo jurbarketė, atvažiavusi Amerikon 1914 m. ir tuoj įsijungė scenos darbar. 1915 m. pirmą kartą pasirodė scenoje, Dviejų Moterų — Žemaitės ir Bitės komedijoje "Parduotoji laimė", kuri čia atliko viešą pagrindinių rolių. Režisavo dramaturgas Bronius Laucevičius — vargšas (g. 1885.IX.20 m. — 1916. II.31). Vėliau ir iki pastarųjų dienų su scena nesiskiria, ir net įsijungus į tremtinių dramos sambūrį. Visuomet atlikdavo svarbiausias roles, kai stebindavo ir senuosius dramos profesionalus, nors ji nelankius jokios dramos mokyklos, bet gyvenimo ir iš prigimties aktorė, kai giminei eilė menininkų. Be to, ir gera dainininkė, nuo 1914 m. dalyvaujanti įvairiuose choruose ir šiuo metu "Pirmyn" chore. Rudenį bus minima jos scenos darbo sukaktis.

EILERAŠČIAI VAIKAMS

Jurgis Baltrušaitis NEMUNAS

Ar saulutė, ar šešelis, Teka vingiais Nemunėlis — Ritas vilnys, sukas srovės, Nuo gilios, žilos senovės, Blizga, žvilba, spindi, teka, Amžių kilnią sekme seka...

Nemunėlis šniokščia, užia, Per balandį ir gegužę — Supas saulę prisisegęs Ir su saule šoka, regis, Karklas, gluosniais apsikaisęs, Tarsi ruošia džiaugsmo vaises...

Ir kai temsta, ar kai niukias, Ošia rūščiai susiraukęs, Švytri vėl ir skaidriai žirba, Ir nelengvą darbą dirba, Velka našta rąstų, medžių, Pro Alytų, pro Seredžių...

Jis vėl kloja savo juosta, Žemės gardų kvapą uosto, Žarsto smiltį, kasa molį, Besiverždamas į tolį, Laisto šventą diegą, žiedą, — Laisvės jauną giesmę gieda...

Amžių Tėvo sumanytas, Nemunėlis slenka, ritas — Blizga vilnys, sukas srovės, Nuo tamsios, sunkios senovės, Ir tik ošia putos jųjų Jau ant amžių amžinųjų...

Kazys Binkis

ŠILKASPARNIAI DEBESĖLIAI

DEBESĖLIAI šilkasparniai Saulės blizgančioj šviesoje, Lyg ant marių baltos būrės Dangaus krištole plaukioja.

Tolimoj pietų šalyje Tyros bangos ąkaulyje, Jūs pagimdė, išaugino Ir šilkais juos apkedeno.

Ir išleido į kelionę Po sveičias žalis lekioti, O pietų vėjeliui liepė Jūs lydėti ir daboti.

Ir keliauja debesėliai, Kur tik nori, kur sumano — Ir po tyrlaukius klapoja, Ir po plotus okeano.

Naktį ilsis tarp kalnų, Rytą šypsos pasislėję, O paskui, kaip gulbių pulkas, Vėl išplaukia draug su vėju.

Kur pranyksta debesėliai, Niekas, niekas jų nežino, — Ar jie tyrlaukiuos sutirpstą, Ar gėlmėse vandenyno...

—OxO—

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuodū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Kas mes?

A. J. Kaulėnas, Londonas, Anglija

Pilnas mūsų pavadinimas, — Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. Mes esame jo nariai. Esame Lietuvos piliečiai, esame tautininkai. Ir jei kam patinka ir tai mėgsta, tą patį žodį galima išversti ir į lotynų kalbą, — esame lietuviai nacionalistai.

Aukščiausias žemiškas gėris yra savoji tauta ir jos laisvė. Mes esame šios, o ne kitos tautos nariai. Mes esame didelės šeimos — lietuvių tautos sūnūs ir dukros. Mes mylime savo šeimą, mes mylime savo šeimą — tautos namus, placiūsi ir dideliūs, — su laukais, ežerais, upėmis, miškais ir kalmais bei miestais. Tai mūsų tautos namai, kuriuose nuo amžių gyveno mūsų prosenūliai, kuriuos jie gynė, puosė ir mylėjo. Ją mylėdami, jų pėdomis einame ir mes, tikėdami, kad šioje gražioje šeimoje ir šiuose gražuose namuose tik lietuviai yra ir turi būti šeiminingi. Kad tik lietuviai turi teisę tvarkytis ir susitvarkyti savo namuose taip, kaip jam patinka, kaip jam diktuoja praeities tradicijos, jo būdas ir norai.

Mes nesutinkame, kad mūsų gražių namų kambariai būtų tvarkomi svetimųjų mūsų meistrų, kad sienos būtų puošiamos svetimais mūsų dvasiai pavieklais. Mes irgi tikime, kad mūsų tauta, davusi tiek daug praeityje visuomeninio ir valstybinio gyvenimo gėnių, gali jų duoti ir šiandien bei ryt. Tuo mes tikime, tam gyvenime ir dirbame.

Ir mums atrodo, kad tautiniai nacionalinio Sąjūdžio eilėse galėtų tilpti visi lietuviai, visi didelės lietuvių šeimos — tautos nariai. Bet ne. Yra šioje šeimoje ir dūmų. Yra ir kitaip galvojančių, yra galų gale, ir nieko negalvojančių. Va, čia ir prasideda didesni ar mažesni šeimos narių ginčai.

Vieni sako, kad mūsų tautai reikia taip tvarkytis, kaip tvarkosi kaimynai, vadinas, skolinis iš jų idėjas ir jas taikyti lietuvių tautai. Atseit, tvarkytis svetimo proto kūriniais, rikiuojant visą lietuvišką gyvenimą — kultūrinį, socialinį ir politinį, jų nustatyta's dėsniais. Mes nesutinkame. Kas yra svetimo, tas ne savo! Ir argi mes tokie jau nepajėgūs patys sau susikurti gyvenimo būdą, atitinkamą mūsų, o ne jų sąlygoms ir tradicijoms? Aišku, kad pajėgūs. Reikia tik noro, o kelius mes patys susirasime.

Mes, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, dabar esame dalis lietuviškos politinės tremties, ryt, laisvę atgavus, būsime dalis visos tautos. — Mes siekiame ir sieksime, darome ir darysime viską, kad įtikinus visus lietuvius, jog tik tautinė mintis yra sava mintis šiai šeimai. Ar pavyks mums tai padaryti, — parodys ateitis. Vien tik aišku, kad šiame darbo bare mes suvaidinsime didelį vaidmenį nes nuo mūsų energijos ir pasivertimo priklausys ir rezultatai. Na, bet tai bus ryt. O kas gi šiandien? Truputį juokinga padėtis šiandien. Ištikrųjų juokinga. Esame tremtyje. Kraštą apleidome dėl politinių priežasčių. Tos politinės priežastys mums visiems tremtiniais yra vienodos: ten yra nauja politinė ir moralinė sistema, kuriai mes nepritariame. Ji

mums yra svetima ir svetimųjų atnešta prievarta, smurtu ir apgaulė. Mes norime ir siekiame tą sistemą pašalinti. Mes darome viską, kas mūsų mažose jėgose glūdi. Vadinas, mes atlikinėjame politinį darbą. Taip, bet jei išdrįsi viešai pasisakyti, jog mano organizacija, kuriai priklausau, varo politinio darbo vagą, štai, žiūrėk, jau keliolika rėkšnių šaukia: mums nereikia politinių partijų ir politinio darbo tremtyje!

Keistas paradoksas. Visi sutinkame, kad mums užvilktas maskoliškas švarkas netinka, kad reikia jį nuimti, bet jei kas bando tai daryti, šaukiame — ne! Ne tik juokinga, bet ir liūdna.

Nuo politinio galvojeimo lietuvių tautą migdė visi: rusai, lenkai, o dabar mes patys. Jie turėjo tikslą, jie norėjo mus laikyti pavergtais, bet mes? Kokį tikslą turi mūsų išmintingieji "bepartiniai"? Ir už tai, kai 1918 metais pakilome nepriklausomam gyvenimui, pasirodė, nemokėjome laisve naudotis, nes nebuvome pribrendę politiskai galvoti ir gyventi. Jaisirinkome demokratinę valdymosi sistemą, patys nesuprasdami, kas gi yra toji demokratija. Manėme, kad demokratija yra laisvių laisvė, kad galima daryti viską, visur ir ką tik norime. Mūsų galvojeimas nesiekė to, kad supratus, jog tokia demokratija yra ne kas kita, kaip anarchija. Tikroji demokratija turi savo drausmę. Na, bet tai jau valstybinės teisės problemos.

Dar reikėtų pažvelgti į mūsų tremties vidaus politinio gyvenimo kai kuriuos reiškinius. Va, turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Ji sukurta apjungti visus lietuvius. Visi lietuviai (bent taip reikia norėti) šiandien yra įpareigoti kovoti dėl Lietuvos laisvės. Kovoja, kaip išmano, reikšdamiesi per savo politines ar kitokias organizacijas. Turime šiai kovai vadovauti organą — VLIKą. Jį sudaro kai kurios politinės organizacijos. Bet ir čia tvarkos nėra. Vlikas, kaip aukščiausias tremties lietuvių politinis organas visiškai neturi noro priklausyti nuo tų tremtinių, kurie sudeda aukas jo gyvenimui, ir kurie sudaro PLB. Didelis šauktukas! Bendruomenė paliekama tik aukas rinkti Vliko išlaikymui, gi pats Vlikas nei piniginių apyskaitų, nei savo darbų neatiduoda Bendruomenės kontrolei. Keista. Tokia veikla tegali būti suprasta tik "lietuviškos demokracijos" sąvokos rėmuose.

Taip gi minėjome, kad Lietuvos laisvinimo darbas ir tremties lietuviškumo išlaikymas glūdi lietuviškose organizacijose. LAS yra viena iš tų organizacijų. Mūsų tikslai ir darbo metodai yra aiškiai išdėstyti LAS Programoje ir įstatuose. Viskas, atrodo, būtų aišku. Mūsų sąjūdin stojama tik laisvu noru. Jokios prievartos nėra. Ir jei taip yra, mūsų Sąjūdžio vidaus tvarkymasis ir gyvenimas tėra tik mūsų, — jos narių reikalas, o ne gerųjų patarėjų — praeities, kurie su savo gerais patarimais taip dažnai ateina talkon. Kodėl jie taip susirūpinę mūsų gerove? Juk kas yra prieš mus, — to nėra mūsų gretose ir atrodo, galėtų sau ramiai tūnoti nesirū-

pindami mumis. Mes jųk nesirūpiname kitų organizacijų vidaus susitvarkymu ar gyvenimu, suprantame, jog tai yra tik jų reikalas.

Juokinga! Ištiesi puslapiai pašvenčiami mums, kai kurios lietuviškos spaudos, pilni gerų patarimų, arba koliojimosi. Ir taip toli jau nueinama besvarstant, kas mes esame, kad net nustomas mums "vardas" ir padėtis, tarytum jie, o ne mes geriau žinome patys apie save. Vienu iš pagrindinių klausimų, taip dažnai nagrinėjamų mums svetimos spaudos, yra: kas mes esame — voldemarininkai, ar smetonininkai? Mums toks klausimas yra keistas. Ir štai kodėl: A. Smetona ir prof. A. Voldemaras buvo. Jie yra dirbę nuširdžiai ir su pasivertimu Lietuvai. Abu šie tautos sūnūs buvo tautininkai — nacionalistai. Taigi, mūsų idėjos žmonės ir vadovai. Mes gerbiame juos abu, gerbiame, kaip praeities milžinus, kurie įrašė darbais savo vardus Lietuvos istorijon. Ir klausimas, ar mes esame tie, ar anie, kada jau nei vieno iš jų nėra gyvųjų tarpe, lygiai tiek teturi prasmės, jei aš tamstos paklausčiau: kas tamsta esi — mindaugininkas ar treiniotininkas?

Tautos, ar jos dalies — organizacijos, gyvenimas yra nelyginant tekanti upė. Ji ateina iš praeities, yra dabartyje ir bus ateityje. Ir asmenys praeities, dabarties ar net ateities, tėra tik trupinėliai tos didelės srovės. Jie atlieka savo uždavinį, didesnį ar mažesnį, ir eina arba istorijon, arba užmarštin.

Mes tuo gal daugiausia ir skiriamės nuo kitų politinių organizacijų, kad tos simbolinės upės praeityje iškome įkvėpimo dabarties ir ateities darbams. Todėl mums visi: Mindaugas, Treiniotas, Tautvilas, Gediminas, Kęstutis, Vytautas, Basanavičius, Kudirka, Smetona, Voldemaras, Tumas, Maironis ir visi... visi, kurie mylėjo savo tautą, kurie dirbo jos garbei ir gerovei, yra mums savi. Statymas šiandien klausimo, ar mes esame tie, ar anie, tėra pigi demagogija, be turinio ir prasmės.

Daugelis iš mūsų gerųjų patarėjų — prašalaičių primeta mums, jog tremtyje nereikia politinių sąjūdžių, o jų nuomone, užtektų vienos bendrinės organizacijos. Mieli patarėjai, faktas, jog mes esame, jau įrodo, kad yra ir kitaip galvojančių, nei jūs. Antra, kiekviena idėja (jei norite — ideologinė), organizacija visad turi amžinumo žymę: ji buvo, yra ir bus. Mes esame tam tikro idėjinio darbo grandis. Mes nešame savo idėjos vėliavą, mes tą vėliavą perėmėme iš senosios kartos ir ją perduosime skaisčiai ir nesutęptą ateinančioms tautinai — nacionalinėms kartoms. Taigi, mes esame tęstinis organizmas. Gi kiekviena bendrinė organizacija, ypač, tremties, turi laikinus, šios dienos ar atskiro darbo, tikslus. Dabar ji yra, o ryt jos nebus, jei tik sąlygos pasikeis. Na, bet tuo mes neiegame jų teisės egzistuoti. Jos yra, jos veikia ir mes neturime nei mažiausio noro bent kurį organizuotą lietuvių vienietį griauti. Organizuošanas yra didelės kiekvienos tautos kultūringumo faktoriai. Jūs tauta mažiau kultūringa, tuo mažiau jos nariai yra organizuoti. Bet, ir tas "bet" yra didelis: mes duodame didelę pirmenybę kiekvienam ideologiniam darbiui, nes tik jis formuoja asmenybę, brandina ir duoda vaisius.

Daugelis iš mūsų paprašytų patarėjų dangstosi "bepartinio" skraiste. Kas gi jie tokie yra? Mūsų supratimu, tai yra asmenys, kurie neturi energijos ar drąsos, kuri nors pozityvaus veikti, leisdami sau tik "vertingą" kritiko ir patarėjo vaidmenį. Žinot, gerai su rai ir pragaras grįstas! Ir tie tariamai aukšti idealai, dėl kurių kalbama, jog nereikia lietuviams politinio galvojeimo ir politinių organizacijų, tėra tik priedanga. Iš viso, ar gali būti žmogus, populiariai tariant, bepartyvis? Praktiškai taip, bet teoretiškai — ne. Praktiškai, yra ir gali būti asmenys, kurie dėl vienų ar kitų priežasčių neįstoja nei į vieną ideolo-

ginę organizaciją. Tai tiesa. Bet lygiai tokia pat tiesa, — jie vis vien turi simpatijas vienai ar kitai politinei srovei. Kitaip ir būti negali, nes žmogus yra galvojantis gyvis. Jų skaičiuje yra ir tokių, kurie šiandien dar "negali" apsispręsti... Kuriems vis dar yra "per anksti". Tokių dvasios ubakų, kaip Liūdas Gira, kuris perėjo per visas politines partijas, dar vis yra ir tremtyje.

Visuomeninį darbą dirbant reikia atsistinti, kad gyvenimą rikiuoja ir savo darbo pėdsakus palieka tik veržlūs ir energingi kurybinio darbo vyrai. Jie buvo ir yra kiekvienai istorijai griaučiai. Piktai kritikai ir įvairiaspalviai išminčiai buvo ir dingo be ženklo, kad žmonėmis yra buvę...

Labai populiarius ir kitas lozungas: "Neadykitie lietuviškos vienybės!" Mes galime ramiai atsakyti: absoliuti ramybė ir vienybė tėra merdėjimas! Visa gamta rodo, kad tik kovoje ir konkurencijoje gimsta pažanga. Konkurencija tiek idėjos, tiek materijos pasaulyje yra pirmoji pažangos sąlyga. Tikroji vienybė lietuvių tremtyje yra ir ji yra nesužalota, sveika ir gyva. Pabandykite pajudinti Lietuvos klausimus, visi lietuviai, kaip vienas, stos jų ginti, kai yra grynė praeityje! Ir jei kas tik savo interesus nori pridengti vienybės skraiste... tai tik erzacas.

Visas vargas glūdi ne tariamoje vienybės stokoje, bet tame, kad mes vis dar neturime viens kito pažiūroms tolerancijos. Jei jos būtų tiek, kiek reikia rimtam visuomeniniam darbiui dirbti, susidarytų sąlygos ir taip reikalingai darbo koordinacijai. To pas mus yra mažoka. Koordinaciją mes suprantame visų esamų pajėgų apjungimą, nustatytam darbiui atlikti, bet ne trigonometrines kombinacijas savo ambicijoms tenkinti ar savo paskiriems tikslams siekti.

Mes esame dar toli, labai toli, nuo vakarų pasaulio demokratinio galvojeimo. Nors ir labai madinga mūsųose tvirtinti, kad esame Vakarų kultūros tauta, bet faktai kalba kita kalba. Tačiau dėl to nereikia nusiminti. Ir vakarai nepriago prie savo politinio — visuomeninio gyvenimo viena diena, ar metais. Jie brendo ilgai. Sunkiose kovose ir ginčuose gimė demokratinio gyvenimo supratimas ir jo perkėlimas — pritaikymas gyvenimui.

PAVYZDINGAS LASO SKYR. SUSIRINKIMAS CICEROJE

Š. m. gegužės 22 d. Jono Budriko svetainėje įvyko visuotinis LASo Cicerio skyriaus susirinkimas.

Susirinkimą atidarė Stasys Juozaitis, pakviestas į prezidentūją V. Staneiką ir J. Krivicką. J. Juodvalkis padarė trumpą, bet vaizdų pranešimą apie Lietuvos Steimiamąjį Seimą ir kitus seimus. Po pranešimo, žodį tarė LASo Vietininkijos valdybės vicepir. Povilas Tyrulis.

Juozas Masonis padarė pranešimą apie LASo Vietininkijos atstovų suvažiavimą, nušviesdamas jų atliktus darbus ir išryškindamas būdingąsias LASo savybes. Po pranešimo sekė paskaita: "LASo tikslai ir uždaviniai", kurią skaitė St. Juozaitis. Paskaita buvo turininga ir išsami, išklaudyta su visu rirtumu tiek ciceriškų ir tiek svečių cikagiškių. Po St. Juozaitio paskaitos, sekė skyriaus valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Į skyriaus valdybą, slaptu balsavimu išrinkti: St. Juozaitis, E. Smilgys ir K. Šimkus. Į revizijos komisiją: J. Krivickas, J. Dudonis ir L. Skeberys. Nežiūrint plačios, darbotvarkės, susirinkimas neparodė nuovargio ir gana detaliai aptarė būsimo gegužinės, kuri įvyks birželio 5 d. Bučio darže, programą ir kitus reikalus: Valio ciceriečiai!

Svečias iš Čikagos

Iš LASo suvažiavimo Čikagoje

Detroito skyriaus pirmininkas K. Veikutis, darydamas skyriaus nariams pranešimą iš vietininkijos suvažiavimo Čikagoje, patiekė įdomių minčių ir palietė kai kuriuos sąjūdžio rūpescius tautiniais reikalais.

Savo pranešime paminėjo, kad JAV LAS rinktose vietininkijos valdybos iki šiol nebuvo ir, kad vietininkijos valdybos pareigas ejo asmenys Vyr. Valdybos paveldimu.

Laikė suvažiavimo susidaręs vaizdas, kad sąjūdis esąs stiprus, su švaria praeitimi, turįs aiškia savo liniją ir tvirtą pagrindą, ant kurio statomi namai, niekada negalį grūti, bet turi galimybę dar daugiau tvirtėti, nes į sąjūdį ateina vis naujų jėgų.

Toliau, liedsdamas sąjūdžio veiklą, tarp kitko, sako: "Mano įsitikinimu, įtikinti kitą yra daug sunkiau, negu pačiam tikėti, bet jeigu mes gerbiame žmogų, gerbiame tautą ir mylime tėvynę, tai tikėkit man, kad dvasinių vertybių, dėl tautos ir tėvynės, duoklei yra labai plačiai atidaryti vartai per Lietuvos Atgimimo Sąjūdį. Atgimimo Sąjūdis nepilnai sutiktų su Sauliaus Šimoliūno samprotavimu "Dirvoje" dėl Vyt. Kavolio naujos lietuviškos sąvokos per visuomeninį veikimą. Šią sąvoką sąjūdis šveikintų, jeigu visuomeniniame veikime būtų statoma į pirmą eilę tautiškas. Per 100 metų gal nieks neatpažins lietuvišybę ten, kur jau dabar iškraipoma ir trumpinama lietuviškos pavardės, arba bandoma vadintis save vokiečių tautybės esą. Sąjūdis sielojasi ir su visu atydomu seka pasireiškiančius visus nukrypimus nuo tautiškumo, siekiant savojo tikslo. Pavyzdžiui, kad ir lietuviškų parapijų didžiavimąsi pradinėmis mokyklomis, kurių tikslas išauginti gerus katalikus, nekrepiant dėmesio į tautiškas. Kas tautai iš būsimo prieauglio — gerų katalikų, jei tas prieauglis lietuviškai kalbėti nemokės. Žodžiu, Atgimimo Sąjūdis, kovoja už tautiškas, kaip pirmą tikslą ir tam tautiškumui išlaikyti, priemonės yra visos geros, jeigu jomis pasiekiamas tikslas. Per suvažiavimą daug dėmesio buvo atkreipta į narių ne tik kiekybę, bet ir kokybę. Mes

visi turime įsisąmoninti ir pajusti, kad priklausome geriausiai iš geriausių organizacijai, kad mūsų sąjūdžio linija yra neklaidinga ir su šviesia ateitimi; kad sąjūdis su daro vieną šeimą ir, kad kiekvienas šeimos narys turi tobulėti ir pagal gyvenimo reikalavimus tobulinti sąjūdžio liniją. O kada pasieksim aukščiausią tobulumo laipsnį ir tapsime pionieriais būsimo galingos organizacijos, tada bus įrodyta, kad būsimoji N. Lietuvoj esame verti pasitikėjimo didesniems uždaviniams. Kad to viso pasiekti, bus leidžiama ideologiniai leidiniai ir kur reikalinga, bus ruošiamos paskaitos.

Liesdamas spaudos reikalus, suminėjo kai kurias negeroves ir rietenas, sakydamas: "Yra prielaida, kad opozicinė spauda stengsis dar daugiau trukdyti sąjūdžio veiklai ir raudonėje ar pusiau raudonėje bandys dar daugiau pulti veiklesnius sąjūdžio narius — kovotojus. Jie yra išdirbę savo nuosavus melų ir šmeižtų būdus, kad pakenkti kovotojų geram vardui ir kėvos dvasiai. Bet suvažiavimas įnešė pasitikėjimą kovotojams ir kvietė juos pasitikėti savimi. Įnešė priekaištus bei šmeižtus, prašyta visai nereaguoti, o didesnę laiko dalį geriau pašvesti tautos laisvės idėjomis skleistai".

Be to, apgalvestavo, kad mūsų organo "Laisvoji Lietuva" išlaikymas ir rūpesčiai guli tik ant kelių, redakcijos dirbančių, asmenų pečių. Tie asmenys, ne tik kad negauna jokio už darbą užmokesčio, bet dar, nedateklams padengti, aukoją savo sunkiai uždirbtus fabrikuose atlyginimus. Nedatekliai esą susidarę tik todėl, kad dirbantieji redakcijoje yra apskirovę darbai ir nepajėgia rinkti iš skaitytojų prenumeratos mokesčio, bei gauti naujų prenumeratorių. Pavyzdžiui, kad ir Detroito dabar esą 160 "L.L." skaitytojų ir pilnai prenumeratoros mokesčių užimokėjusių esą tik 23%.

Kvietė visus skyriaus narius prisidėti prie "L.L." platinimo vėjaus, kad palengvinti dirbančiųjų redakcijoje susidariusią nepakankamą būklę. Kai bus sutvarkyta prenumeratorių reikalai, esą numatyta steigti platesnio masto spaudos bendrovę.

Baigdamas pranešė, kad išrinktoji vietininkijos valdyba pasiskirstė pareigoms taip: pirmininkas — J. Virbalis, pavadojuojas — P. Tyrulis, sekretorius — M. Ratkus, kultūros ir propagandos vadovas — Ig. Gatautis, organizacinio skyr. vadovas — A. Juozaitis, ūkio ir finansų skyr. vadovas — K. Veikutis ir bendrųjų reikalų skyr. vadovas — J. Šiaučius. Be to, padėjo už sugaistą laiką ir pajustą nuovargį, dalyvavusiems suvažiavime skyriaus atstovams Alfonsui Žiedui ir Pranui Marcinkėnui. P. R. M.

Prof. Step. Kolupailai ypatinga padėka už atnaujinimą mūsų pasamoneje Lietuvos gražių vaizdų, p. A. Paukščiui ir jo kvarteto dalyviams už pajavirinimą mūsų pobūvio gražia, kultūringa muzika, p. Br. Janciuui už gražią lietuvišką dainą ir p. B. Račkaukui už padėklamavimą lietuviško turinio bro-ladės, kuri ypač artima buvo prof. St. Kolupailos paskaitai.

Tariame lietuvišką padėką visiems, kurie kad ir negalėdami pobūvyje dalyvauti, padarė kilniam tikslui piniginį įnašą. Taip pat dėkojame už skelbimą mūsų pobūvio "Margučio", "Budriko", "Draugo" radijo valandėlėms; "Draugo" naujienų, Sandaros, Dirvos ir Laisvosios Lietuvos laikraščių redakcijoms.

L. P. D. A. Valdyba.

Skaitytojai rašo

Kontestas tęsis iki birželio 3 dienos.

KERTA ŠAKĄ, ANT KURIOS PATS SĖDI

Beverly Shores, Indianoje, prie Lake Shores County kelio, dainininkas Algirdas Brazis nupirko vasarvietę iš dailininko Kašarauko. Kalbamą vasarvietę Kašaraukas įsteigė prieš 24 metus. Jis ten pastatė moderniškus triobesius ant didelio sklypo žemės, tiksliai kvartalo atstume nuo Michigan ežero kranto. Jis gerai vertėsi. Menininkai ir šiaip lietuviai turėjo šiltą užuovėją toj vasarvietėj. Geros sėkmės ir p. p. Brazilai gali tikėtis, nes Aldona ir Algirdas yra energingi, darbštūs. Be to, ta vasarvietė, taip sakant, susilauks naujos šluotos.

Leonas Mockevičius "Naujiene" gegužės m. 12 d., po antraštės "Ranų plojimas ir šis tas", aprašė savo įspūdžius iš vieno susirinkimo. Tiesa, tas susirinkimas jau senokai buvo, todėl iki šiam laikui Leonas Mockevičius galėjo daug ką pamiršti ir tuo suklaidinti ir "Naujienu" skaitytojus. Kadangi tame susirinkime buvau ir aš, todėl ir noriu ateiti jam į pagalbą su kai kuriais paaiškinimais ir net patarimais. Imkime papunkčiui:

A. Brazis jau pradėjo remontavimo darbą. Namas bus atnaujintas spalvingoms dekoracijoms ir įvairiais piešiniais. Valgykla bus praplėsta, kad joje tilptų daugiau, negu šimtas asmenų. Taipgi bus atlikti ir kiti įrengimai svečių patogumui.

1) Leonas Mockevičius, matomai, nebeprisima, kokios organizacijos susirinkime buvo. Tautietiški, užtikrinu, kad buvotė Šaulių Sąjungos Tremty Klubo narių visuotiniame susirinkime. Jeigu gi sąmoningai užmiršote, tai nėra jokio reikalo, nes ši organizacija JAV legalizuota, kaip garbinga organizacija.

Darbas bus baigtas birželio mėnesio pradžioje. Dabar tik lieka šiai vasarvietei surasti naujas vardas. Ponas Brazis nori, kad vardą patys lietuviai paskirtų.

2) L. M. rašo toliau: "Buvo patiekta susirinkimui organizacijos taisyklės, kuriose viename paragrafe pasakyta: Šios organizacijos nariais negali būti komunistų partijos nariai ir simpatizuoją komunistams. Prie šio sakinio vienas iš susirinkimo dalyvių (mano pabr.) pareiškė norą, kad būtų prijungta, jog šios organizacijos nariais taip pat negali būti fašistai ar simpatizuoją fašizmui (mano pabr.). Taip, šitoks pareiškimas tikrai buvo. Tik gaila, kad L. M., gal gėdos verčiamas, sąmoningai užslėpė to, ypatingai "reikšmingo" pareiškimo autorių šaulį Leoną Mockevičių. Taip pat gaila, kad L. M. neparašė, kiek šaulių plojo tam pareiškėjui. Tikrai atsimenu, kad vietoje plojimo, visa šimtinė šaulių sužiūrė į šaulį Leoną Mockevičių, kaip į modniausią klouną.

Sugalvoję vasarvietei vardą — malonėkite laiškelius siųsti šiuo adresu: Frank Bulaw, 738 W. 35th St., Chicago 16, Ill.

Frank Bulow, Komisijos pirmininkas.

Kurio kontestanto parinktas vardas sudarytos komisijos bus priimtas, tam A. Brazis sumokės \$ 50.00. Kontestas prasidėjo gegužės 18 d. ir baigsis birželio 3-čią dieną.

Laiškeltus, pažymėdami "vardą", malonėkite siųsti tuojau, aukščiau paduotu adresu. Ačiū.

Frank Bulow, Komisijos pirmininkas.

—O*O—

AUTO TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

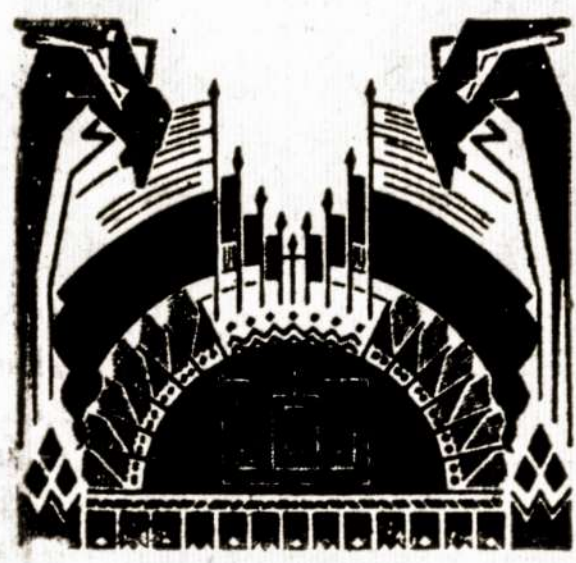
Mylimai Motinai ir uošvei
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus, jos dukrai Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiui, reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą šioje skausmo valandoje —
"Laisvosios Lietuvos"
Redakcija ir Administracija
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus
gilią užuojautą reiškia jos dukrai Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiams —
Tyrulių Šeima.
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus
bičiulišką užuojautą Viktorijai Morkūnaitei — Karaitienei ir Algirdui Karaičiui ir giminėms, reiškiamo —
Jonas ir Antanas Balčiūnai.
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus, jos dukrai Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiams, gilią užuojautą reiškia, kartu liūdėdami
Stefa ir Kasperas Radvilai.
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus, jos dukrai Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiams, gilią užuojautą reiškia —
Birutė ir Ignas Navickal
Modesta ir Vitalis Umbrazai
Liūdesio valandoje, mirus
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
reiškiamo gilią užuojautą jos dukrai Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiams, kartu liūdėdami —
Aldona ir Vincas Kačinskai.
Viktoriją, Algirdą, Gintarą ir Aušrinę Karaičius, netekus motinos, uošvės ir močiutės
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
nuoširdžiai užjaučia —
Juozas Masionis ir Šeima.

3) L. M. toliau rašo: "Po to kitas dalyvis su pasigardžiuotomis (mano pabr.) pareiškė, kad mus, naujai atvykusius, būk tai visus vadina fašistais (mano pabr.). Po tokio pareiškimo, ne tik "kitas dalyvis", bet ir visi šauliai minty atsakė Leonui Mockevičiui ne su pasigardžiuotomis, bet su dideliu nustebimu ir net pasipiktinimu, kad sugretino bimbinkų vadimus fašistus su komunistais... "būk tai "visus" vadina fašistais". Kas tokie vadina? Įdomu, kodėl Leonas Mockevičius bijojo parašyti, kad anas "kitas dalyvis", atsakydamas pareiškė, kad visus naujai atvykusius, fašistais vadina komunistai? Atrodo, kad čia kas tai daugiau slepiasi, negu fašizmas. Taip, bimbinkai visus tremtinius vadina fašistais, naciais, žydų šaudytojais, pažangiečių kraugeriais ir pan. Nebent išskiria tik tuos, kurie nuėjo bimbinkams batus valyti. Taigi, jeigu Leonas Mockevičius nepriklauso prie tos grupės, tai, anot bimbinkų, yra taip pat fašistas. O jei taip, tai šaulys Leonas Mockevičius ir vienu ir kitu atveju, pagal jo paties pareiškimą, jokiū būdu negali būti Šaulių Sąjungos Tremty Klubo nariu.
Šaulys.

Willow West Picnic Grove
savininkas Bučas kviečia
Memorial Day —
gegužės 30 dieną,
visus lietuvius į gegužinę.
Malonumas praleisti laiką gražioje nuotalkoje ir pakvėpuoti grynu, sveiku oru.

Bus muzika, gėrimai, skanūs užkandžiai...
Tenelieka nė vieno, kuris ne suprastų tos vertės!

Bus muzika, gėrimai, skanūs užkandžiai...
Tenelieka nė vieno, kuris ne suprastų tos vertės!

PAIEŠKOJIMAS
Artimųjų paieškomi — Gustav Balbon, gim. 1914 m. ir Selenkovičius (Zelenkavičius), gim. 1924 m., abu iš Kauno.
Patys paieškomieji arba žinantieji jų adresus, prašomi susisiekti su PLB Vokietijos Krašto valdyba, adresu: Litauisches Zentralkomitee, (17) Weinheim / Postfach 233, Germany.

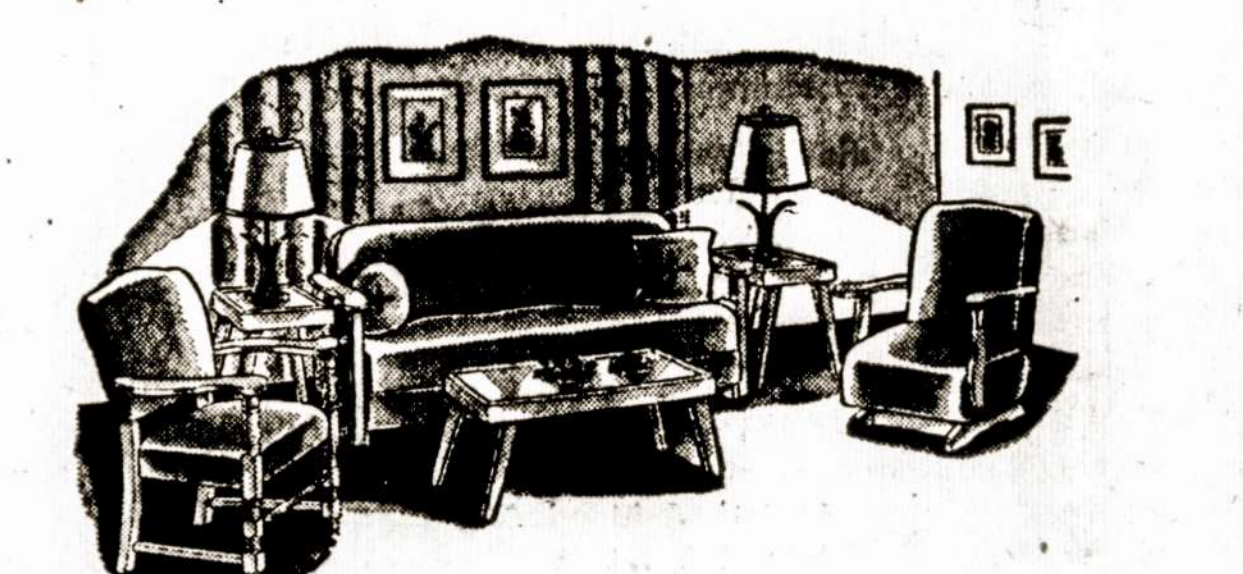
Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLIFFside 4-0079
Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas, turįs moderniausias įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad tau greičiau naudotų benzimą ir alyvą. Jis šioje srityje dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT
Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiai ir elektros įrengimams reikmenys, indai.
Ką paklausi — viską gausi ir neapsigausi. Kalbu lietuviškai, mėgstu lietuvius ir mane lietuviai mėgsta.
CHARLES GOLDMAN, Telefonas: YArds 7-2222
3303 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

MODERNI LIETUVIŠKA KIRPYKLA
Sav. VALTER REKAŠIUS
752 West 33 St.
Užėik nusikirpti pas savo tautietį sulgi savo skoniui ir pageidavimu. — Būsi patenkintas.
Jeigu Cicero Tu aplankysi, Nepamiršk aplankyti Šeflerių. — Čia bičiulių tikrų įsigysi, Pailsėsi po sunkių darbų...
CLUB JOANA
1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill.
Telef.: OLYmpic 2-6232.
Erdvi ir puoši salė vestuvėms ir kt. parengimams.
Joana ir Zigmas Šefleriai, Illinois Telef.: TOWNhall 3-9601

PERVEŽŪ BALDUS
PIGIAI IR SAUGIAI VIETOJE IR IŠ TOLIAU
Turis naują didelį sunkvežimį ir apdangas
KOSTAS EIDUKONIS
6930 So. Talman — Chicago 29
Tel.: GROvehill 6-7096
JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ
CICERO UŽEIGOJE LITUANICA
pas TADĄ KAZIMIERAITĮ
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50.
Joana ir Zigmas Šefleriai, Illinois Telef.: TOWNhall 3-9601

BALDŪ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus
PERKRAUSTYMAS
Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera apdrauda.
Antanas Vilimas
3415 So. Litanica Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRontier 6-1882.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau
Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje
ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.
2310 West Roosevelt (12-f St.). Tel.: SEeley 3-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

BUICK'AS LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS
Karaičiams, jų brangiai uošvei ir mamytei
A. A.
AGNIETEI MORKŪNIENEI
mirus, gilią užuojautą reiškia —
Dr. H. Šilinis.
A. A.
JONUI BRAZDŽIONIUI
mirus
Onai Brazdžionienei ir dukrelėms, broliui Baliui Brazdžioniui, jo šeimai ir giminėms, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo —
Jonas ir Antanas Balčiūnai.

27 metai patyrimo siuivime
1. Pjgiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plaunu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.
MARTYNAS VIDRA,
3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YARD 7-6035

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA KARČIAMA RUŽAVA
(MEISTER BRAU TAVERN)
DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park
Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: VIRginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.
Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas
Laikrodžių ir Brangenybių
Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas
A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį
Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie
ĮVAIRIAS APDRAUDAS.
Kreipkitės į
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.
4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742,
arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniškai oro keitimo įrengimai
STEPONAS C. LACKAWICZ
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 W. 69th St. — — — — — REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. — — — — — VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. — — — — — PULLman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIKA & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-3600 — 7-3601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse, gausime koplyčių arčiau Jūsų namų.

KĄ JIE DIRBA

Balfo gegužinė,

kuri įvyks birželio 12 d. Bučo sode, Willow Springs, Ill., žinomas veikėjas ir vasarviečių savininkas Juozas Bačiūnas paskyrė vieną savaitę atostogų vienam asmeniui savo garsoje "Tabor Farm" vasarvietėje dovanų. Galės gegužinėje kiekvienas bandyti savo laimę.

Jonas F. Budrikas, Inc. 3241 So. Halsted St., Čikagoje, paskyrė Balfui prosijimo mašiną (moglius), 100 dol. vertės ir laimės išbandymas įvyks Balfo gegužinėje, birželio 12 d. Bučo sode.

Roosevelt Furniture Co., 2310 W. Roosevelt Rd., Čikagoje, paskyrė Balfo gegužinei radijo aparatą. Laimingasis šį aparatą galės gauti Balfo gegužinėje, birželio 12 d., Bučo sode.

New Yorko Akademinių

Tautinių korporacijų sambūrio metinis susirinkimas įvyko š. m. 20 d., kuriame praeitų metų valdyba davė savo darbo veiklos apyskaitą ir išrinkta naujoji valdyba, kurion įeina: pirmininku — J. Sirusas, vicepir. — D. Penikas, sekret. — E. Čekienė, izdin. — P. Paprockas ir valdybos nariu — B. Rimgailienė; revizijos komisijon: dr. B. Nemickas, Navakas ir Noakas. Kazy Šimkus,

Cicero Lietuvių Kareivių Draugystės pirmininkas ir LASO skyriaus

valdybos narys, padedančių darbščiarankių ciceriškų šeimininkų, pavaišins visus lietuvišku kugeliu, lietuviškom dešrom, kopūstais ir kitais lietuviškais valgiais, š. m. birželio 5 d. Cicero lasiečių gegužinėje, Bučo sode.

A. Urbonas,

turi maisto krautuvę Town of Lake kolonijoje — 4559 So. Hermitage. A. Urbonas tremtinis, prie savo maisto krautuvės laiko ir lietuviškų knygų bei laikraščių.

Kęstučio Siliūno

Orkestras, jaunas, bet spėjęs išgarsėti lietuviškoje visuomenėje, ypač jaunimo tarpe, gros LASO Cicero skyriaus ruošiamoje gegužinėje birželio 5 d., kuri įvyks gražiam Bučo sode — Willow West Springs.

V. Valiūnas,

savanoriu atliko karo tarnybą, kuriai didesnę dalį praleido Korėjoje. Pasinaudodamas veteranams teikiomomis lengvatomis, baigė COYNE elektrotechnikos mokyklos radijo ir televizijos skyrių. Darbar ilsisi ir ieško darbo savo specialybėje.

Jonas Miceika,

atostogas praleido Beverly Shores, Ind. Bet nesidžiaugia, kai gamta nėra tokia graži, kaip Lietuvoje, tik tiek, kad rado ramumo.

Adolfas Ramonis,

orkestro "Trimitas" vedėjas, kar-

PRISIMINSIME LAIKUS IR NUOTAIKAS LIETUVOJE!

Š. M. BIRŽELIO MĖN. 5 DIENĄ (SEKMADIENĮ) Cicero Laso skyrius

RUOŠIA LIETUVIŠKOS NUOTAIKOS IR LIETUVIŠKO STILIAUS BEI TURINIO

GEGUZYNE

Gražiausiame Bučo sode

WILLOW WEST PICNIC GROVE, WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Juozo Kreivėno vadovaujamas mišrus chorsa

PADAINUOS LIETUVIŲ LIAUDIES IR LIETUVOS PARTIZANŲ DAINŲ

APIE ŠIŲ LAIKŲ NUOTAIKAS IR APIE PARTIZANŲ DIDVYRIŠKUS ŽYGIUS PAPANAKOS — "LAISVOSIOS LIETUVOS" VYR. REDAKTORIUS VYTAUTAS STANEIKA.

Gegužinėje bus išdalinta vienas tūkstantis daiktų

VISIEMS, KURIE NEPAGAILĖS 25 CENTŲ!

Gros Kęstučio Siliūno orkestras

BUS LIETUVIŠKO KUGELIO, LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR VISOKIŲ VISOKIAUSIŲ GERIMĖLIŲ!

tu su A. Jakaičiu nupirko svetainę "Rožių Klubas" — 1820 W. 46 St. ir šį savaitgalį bus švenčiamas jos atidarymas.

Šauinio "Kario" gegužinėje

gegužės 29 d., Bučo sode, prie 83 Str. Willow Springs Picnic Grove gros šokiams linksmas K. Siliūno vedamas orkestras. Ramovėnai kviečia visus ir jaunima gražiai pasilinksinti šį sekmadienį.

Tuo pačiu parodyti savo meilę lietuviškam spausdintam žodžiui. Bus visokių įvairumų.

"Kario" gegužinėje bus galima užsiprenumeruoti žurnalą "Kari" tik už 3 dol. iki metų galo. Bus laimėjimai su daugybe įvairių dovanų.

NUO GYVENIMO ATSLIEKA

visi tie, kurie neseka kultūrinio, politinio bei mokslo įvykių, apie kuriuos rašo spauda. — Knygų bei įvairios spaudos gausu J. Karvelio krautuvėje, 3322 So. Halsted St., Čikagoje. Taipgi gaunama geros kokybės rašomos mašinės, FOTO — RADIO aparatai, SIUVAMOS mašinos ir kitokių dalykų, ką bepirtumėte prieš tai pasiteiraukite, juk tai nieko nekainuos, o priešingai — turėsite naudoti.

RADIO, TELEVIZIJOS, FONOGRAFŲ PREKYBA, PATAISYMAI, DALYS Skubus ir geras patarnavimas, garantuotas darbas:

DAINA TELEVISION sales-service

3130 So. Halsted St. Sav. Inž. Alfonsas Semėnas. Telef.: DAnube 6-6887

Pavasariinių vienaeilių kostiumų sportinių ir išeiginių drabužių didelis pasirinkimas pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išl.mokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

Tel.: ofiso AR 6-0161 rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas

2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

Val.: 1—3:30, 6—9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.; 11 val. ryto — 2 val. p. p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

Keliaudamas per Tawn of Lake, užsuk į

"DUBYSĄ" Svetainę,

4555 So. Paulina St.,

Chicago, Ill.

Tauris gerimai, žaidimai, gera nuotaika, mandagus patarnavimas.

Sav. ALEKSAS KASPERAVIČIUS

Telef.: LA 3-9859

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas — 3148 West 63rd Street CHICAGO, ILL.

Ofiso telefonas: Prospect 8-1717 Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—9, šiltai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas. BUTAS: 3241 W. 66th PLACE Tel.: RE 7-7868

Tel.: HEmlock 4-5815

Dr. Ant. Narbutas

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

6757 So. Western Ave.

Priima: Pirm., treč., ketv. ir

penkt. 6:30 — 8:30

Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.

Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius

ir sekmadienius.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kos-

metikos dalykų ir malonus patar-

navimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.

Chicago 29, Ill.

Telef.: GRovehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal tarti

ir planus.

Atlieka įvairius remonte darbus.

JAUKUS LIETUVIŠKAS

RESTORANAS IR VALGYKLA,

biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs

gerimai, šaltai ir šilti užkandžiai.

Tremtinių mėgstamiausia vieta.

Erdvi salė

įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

Tel.: TOWnal 3-9472

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲS REMONTAI

IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar

užsakyti gerai išplanuotą, patogų,

gražų ir pigų namą,

kreipkitės pas

V. ŠIMKŲ,

4645 So. Keating Ave.,

Chicago 32, Ill.

Susitarimui šaukite:

REliance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas

Sąžiningas ir garantuotas darbas

Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v.

Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v.

M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.

Telef.: VIRginia 7-0087,

jei neatsako, šaukite: VI. 7-3037

APDRAUSKITE

savo namus, baldus, tavernas, au-

tomobilius ir kitą turta pas lie-

tuvį apdraudus agentą. Mes parū-

piname taip pat gyvybės, sveika-

tos ir kitokias apdraudas.

J. KUTRA,

Telef.: REpublic 7-7321

2405 West 51 St.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, televizijos aparatai, orai vesinti įrengimai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER, INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3224 — 26 — 28 So. HALSTED ST.

Telefonas: Victory 2-4226.

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9—9:30.

Kitomis dienomis 9—6. Sekmad. 10—5 val.

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius šviežius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirkite lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Litanica Ave. Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautuvinių šios kepyklos gaminių. — Lai tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aruona

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. — Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS

1835 Canalport

Tel. Dirbtuvės: SEely 3-2146

Namų: KEnwood 8-3092

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YArd 7-0677.

Didžiausias pasirinkimas: sluvamų mašinų, Radio aparatų, Įvairių šveicarikių laikrodžių, Įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

SKANIAU, ŠVARIU IR JAUKIOJE APLINKOJE

Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakariene lietuviškų laikomoje valgykloje

Antonette's Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.